

اصول و مهارتهای پرستاری

همراه با چک لیست های ارزشیابی بالینی رویه ها

مطابق با سرفصل دروس وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

نویسندهان:

فاطمه سلمانی (دانشجوی دکتری پرستاری)

طیبه کریمی (دانشجوی دکتری پرستاری)

مینا جوزی (عضو هیأت علمی دانشگاه آزاد اسلامی واحد نجف آباد)

ویراستار:

فاطمه سلمانی

عنوان و نام پدیدآور	سلمانی، فاطمه، ۱۳۵۴ - ، گردد آور نده، ویراستار	سرشناسه
رویه ها .... / مؤلف	فاطمه سلمانی، طبیه کریمی، مینا جوزی؛ ویراستار	عنوان و نام پدیدآور
	فاطمه سلمانی.	رویه ها ....
مشخصات نشر	اصفهان: آسمان نگار، ۱۳۹۴	مشخصات نشر
مشخصات ظاهري	۳۹۲ ص: مصور، جدول.	مشخصات ظاهري
شابک	: ۹۷۸-۶۰۰-۶۵۹۶-۵۹-۴ ریال ۲۰۰۰۰	شابک
وضعیت فهرست نویسی	فیپا	وضعیت فهرست نویسی
عنوان دیگر	همراه با چک لیست های ارزشیابی بالینی رویه ها	عنوان دیگر
موضوع	پرستاری	موضوع
موضوع	پرستاری -- دستنامه ها	موضوع
موضوع	پرستاران بالینی -- دستنامه ها	موضوع
موضوع	مهارت های بالینی	موضوع
شناسه افزوده	کریمی، طبیه، ۱۳۵۷ - جوزی، مینا، ۱۳۵۶	شناسه افزوده
رد بندی کنگره	۱۳۹۴/۴۱ RT	رد بندی کنگره
رد بندی دیوی	۶۱۰/۷۳	رد بندی دیوی
شماره کتابشناسی ملی	: ۳۲۳۰۵۸۳	شماره کتابشناسی ملی

اشارات آسان نگار (۰۹۱۳۱۱۷۲۶۴۲)

نام کتاب: اصول و مهارت های پرستاری
 مؤلف: فاطمه سلمانی - طبیه کریمی - مینا جوزی
 ویراستار: فاطمه سلمانی
 ناشر: آسمان نگار
 قیمت: ۲۰۰۰۰ تومان
 نوبت و سال چاپ: دوم/ ۱۳۹۴
 تیراژ: ۱۰۰۰ جلد
 شماره استاندارد بین المللی کتاب: ۹۷۸-۶۰۰-۶۵۹۶-۵۹-۴
 «کلیه حقوق مادی و معنوی این اثر محفوظ و مخصوص مؤلف است»

فهرست مطالب

فصل یک : پیشگیری از عفونت

۱۲	شستن دست ها به روش غیر جراحی .....
۱۳	استفاده از وسایل محافظتی فردی .....
۱۴	خارج کردن وسایل محافظت فردی .....
۱۴	شستن دست ها به روش جراحی .....
۱۶	پوشیدن دستکش استریل .....
۱۷	خارج کردن دستکش استریل .....
۱۸	آماده کردن محیط استریل .....
۱۸	تکنیک باز کردن ست استریل .....
۱۹	ریختن وسایل داخل ست استریل .....
۲۰	اسکراب .....
۲۴	آماده سازی اتاق ایزوله .....

فصل دوم : فراهم کردن بهداشت فردی

۲۸	شستشوی سر .....
۲۹	حمام در تخت .....
۳۱	ماساژ پشت .....
۳۵	مراقبت از دهان بیمار هوشیار .....
۳۸	مراقبت از دهان بیمار بیهوش .....

فصل سوم : بررسی علایم حیاتی

۴۲	بررسی درجه حرارت دهانی .....
۴۴	بررسی درجه حرارت مقعدی .....
۴۷	بررسی درجه حرارت زیر بغل (آگریلاری) .....
۵۰	بررسی درجه حرارت شریان گیجگاهی .....

۴/ اصول و مهارتهای پرستاری

۵۳	..... انواع ترمومتر
۵۴	..... کنترل نبض محیطی رادیال
۵۶	..... کنترل نبض نوک قلب(اپیکال)
۵۹	..... کنترل همزمان نبض های رادیال- اپیکال
۶۱	..... انواع نبض های محیطی متداول
۶۳	..... کنترل تنفس
۶۵	..... کنترل فشار خون با استفاده از نبض
۶۷	..... کنترل فشار خون با استفاده از گوشی
۷۰	..... انواع دستگاه های کنترل فشارخون
	فصل چهارم : پذیرش، انتقال، ترخیص
۷۴	..... پذیرش بیمار در واحد پرستاری
۷۵	..... بررسی وضعیت سلامت بیمار
۷۷	..... انتقال
۷۹	..... ترخیص بیمار
	فصل پنجم : درست کردن تخت
۸۳	..... درست کردن تخت اشغال نشده
۸۴	..... درست کردن تخت اشغال شده (تخت با بیمار)
	فصل ششم : وضعیت دادن به بیمار
۸۸	..... انواع وضعیت ها(پوزیشن)
۸۸	..... ۱. وضعیت به پشت خوابیده
۸۸	..... ۲. وضعیت به شکم خوابیده
۸۹	..... ۳. وضعیت به پهلو خوابیده
۹۰	..... ۴. وضعیت نیمه به شکم خوابیده
۹۱	..... ۵. وضعیت نشسته
۹۲	..... ۶. وضعیت اورتوپنه
۹۳	..... ۷. وضعیت لیتاتومی یا زایمان

اصول و مهارتهای پرستاری / ۵

۹۳	۸. وضعیت سجده
فصل هفتم : جابجایی و حرکت دادن بیمار	
۹۶	کمک به بیمار برای نشستن در لبه تخت
۹۶	چرخاندن بیمار در تخت
۹۸	حرکت دادن بیمار به بالای تخت
۹۹	حرکت دادن بیمار به بالای تخت با استفاده از یک پرستار
۱۰۰	حرکت دادن بیمار به بالای تخت با استفاده از دو پرستار
۱۰۰	حرکت دادن بیمار به یک طرف تخت توسط یک پرستار
۱۰۱	انتقال از تخت به برانکارد
۱۰۵	انتقال بیمار از تخت به ویلچر توسط یک پرستار
۱۰۷	انتقال بیمار از تخت به ویلچر توسط دو پرستار
فصل هشتم : گرمادرمانی و سرمادرمانی	
۱۱۲	انواع گرمادرمانی
۱۱۲	کیسه آب گرم
۱۱۵	لامپ حرارتی(هیت لامپ)
۱۱۶	کمپرس گرم و مرطوب
۱۱۸	حمام نشیمن گاهی
۱۲۰	غوطه ور کردن (قرار دادن دست یا پا در آب گرم)
۱۲۱	انواع سرمادرمانی
۱۲۲	کیسه یخ
۱۲۴	کمپرس سرد
۱۲۵	حمام آب ولرم(بدنشویه)
فصل نهم : تامین نیازهای غذایی بیمار	
۱۳۰	غذا دادن به بیمار
۱۳۱	وارد کردن سوند بینی - معده ای

۶/ اصول و مهارتهای پرستاری

وارد کردن سوندهای - معده ای ۱۳۴	
غذا دادن از طریق سوند معده (گاواز) ۱۳۶	
تغذیه از طریق گاستروستومی یا ژژونوستومی ۱۳۹	
شستشوی معده (لاواز) ۱۴۱	
خارج کردن لوله معده ۱۴۴	
فصل دهم : دفع مدفوع	
دادن لگن (Bed pan) در تخت ۱۴۸	
جمع آوری نمونه مدفوع ۱۵۰	
تفقیه (انما) ۱۵۲	
انمای تخلیه ای (شستشویی) ۱۵۲	
انمای برگشتی ۱۵۶	
انمای ماندنی ۱۵۹	
انمای دارویی ۱۶۲	
کلستومی ۱۶۴	
تخلیه یا تعویض کیسه کلستومی ۱۶۵	
انما از طریق کلستومی ۱۶۹	
فصل یازدهم : مراقبت از زخم	
پانسمان خشک ۱۷۴	
پانسمان مرطوب به خشک ۱۷۸	
کشیدن بخیه ۱۸۱	
کوتاه کردن و پانسمان درن پن روز ۱۸۴	
تخلیه درن همواگ ۱۸۸	
نمونه گیری از ترشحات زخم ۱۹۰	
فصل دوازدهم : دفع ادرار	
دفع ادرار توسط لوله ادراری ۱۹۴	
انواع سوند ادراری ۱۹۵	

اصول و مهارت‌های پرستاری ۷/

۱۹۶	سونداز
۲۰۳	شستشوی مثانه به روش باز
۲۰۴	شستشوی مثانه به روش بسته
۲۰۷	خارج کردن سوند ادراری
۲۰۹	نمونه گیری ادراری
۲۱۰	جمع آوری تصادفی نمونه ادرار
۲۱۰	جمع آوری نمونه وسط ادرار تمیز
۲۱۲	جمع آوری نمونه از سوند ادراری ماندنی
۲۱۳	جمع آوری ادرار ۲۴ ساعته
۲۱۴	مراقبت از پرینه
۲۱۵	مراقبت از پرینه در بیماران زن
۲۱۶	مراقبت از پرینه در بیماران مرد
	فصل سیزدهم : دارو درمانی
۲۱۹	اصول و قوانین کلی در تجویز داروها
۲۲۱	تجویز داروهای خوراکی
۲۲۶	استعمال داروهای پوستی
۲۲۹	استعمال قطره و پماد چشمی
۲۳۳	شستشوی چشم
۲۳۵	استعمال قطره بینی
۲۳۸	استعمال قطره گوش
۲۴۱	شستشوی گوش
۲۴۲	صرف دارو از طریق اسپری(افشانه)
۲۴۵	گذاردن شیاف مقعدی
۲۴۸	وارد کردن دارو به واژن
۲۵۱	استعمال داروی زیر زبانی

۸/ اصول و مهارتهای پرستاری

۲۵۴	کشیدن دارو از آمپول شیشه ای
۲۵۷	کشیدن دارو از ویال پودری
۲۶۱	کشیدن دارو از ویال حاوی مایع
۲۶۴	مخلوط کردن انسولین در یک سرنگ
	فصل چهاردهم : تزریقات
۲۶۸	تزریق عضلانی
۲۷۱	محل های تزریق عضلانی
۲۷۱	عضله سرینی بزرگ یا دورسو گلوتئال
۲۷۲	عضله سرینی متوسط و کوچک یا ونترو گلوتئال
۲۷۳	عضله دلتوئید یا بازویی
۲۷۴	عضله وستوس لترالیس یا مایل رانی
۲۷۴	عضله رکتوس فموریس یا مستقیم رانی
۲۷۸	تزریق عضلانی به روش Z
۲۸۱	تزریق عضلانی با قفل هوا
۲۸۵	تزریق زیر جلدی
۲۹۲	تزریق داخل جلدی
۲۹۷	تزریق داخل وریدی
۳۰۱	خون گیری وریدی
۳۰۴	تزریق مایعات داخل وریدی با وین ست (سوزن پروانه ای)
۳۰۹	تزریق مایعات داخل وریدی با آنژیوکت (برانول)
۳۱۲	خارج نمودن آنژیوکت
۳۱۶	آماده کردن محلول های داخل وریدی (سرم)
۳۱۹	نحوه تنظیم قطرات سرم
۳۱۹	پمپ انفوژیون
۳۱۹	انواع سرم ها و محلول های وریدی
۳۲۳	تزریق محلول های داخل وریدی از طریق میکروست

اصول و مهارتهای پرستاری ۹

نحوه تنظیم قطرات میکروست.....	۳۲۵
ترانسفوزیون خون.....	۳۲۷
اصطلاحات رایج در نوشتن دارو یا پرونده بیمار.....	۳۳۱
فصل پانزدهم : اکسیژن درمانی	
تجویز اکسیژن با کاتتر بینی.....	۳۳۴
تجویز اکسیژن با کانیولای بینی (سوند دوشاخه).....	۳۳۶
تجویز اکسیژن با ماسک.....	۳۳۹
فصل شانزدهم : باز کردن راه هوایی بیمار	
ساکشن دهانی حلقی و بینی حلقی.....	۳۴۴
ساکشن لوله تراشه و تراکنوستومی.....	۳۴۸
تعویض پانسمان و بندهای تراکنوستومی.....	۳۵۲
وارد کردن و خارج نمودن راه هوایی دهانی حلقی.....	۳۵۳
جمع آوری نمونه خلط.....	۳۵۶
جمع آوری خلط با ساکشن تراشه.....	۳۵۷
فصل هفدهم: مراقبت های مربوط به عمل جراحی	
مراقبت های قبل از عمل.....	۳۶۰
آماده کردن پوست قبل از عمل.....	۳۶۲
مراقبت های بعد از عمل.....	۳۶۴
فصل هجدهم: امنیت بیمار	۳۶۷
فصل نوزدهم: گزارش نویسی	۳۷۰
نحوه نوشتن گزارش پرستاری.....	۳۷۱
فصل بیستم: بانداز	
انواع روش بستن بانداز.....	۳۷۸
فصل بیست و یکم : مراقبت بعد از مرگ	
مراقبت از بدن بعد از مرگ.....	۳۸۳